

Izredno lepa čednost.

11. Kako se nam je obnašati do nehvaležnikov?

Pravljica nam pripoveduje to-le: Čednosti so se vrnile z zemlje k Bogu. Vse so prijazno kramljale med seboj, saj so si bile dobre znanke. Samo dve, pri katerih bi človek pričakoval, da si morata biti še posebno znani, gresta tiho kot nepoznani tujki po nebeški cesti. Šele v nebesih ju dobri nebeški Oče predstavi drugo drugi: dobrota — hvaležnost.

Ta pravljica nam pove to, česar se je pač že stokrat prepričal sleherni dobrotnik, da je le malo istinito hvaležnih ljudi, da se menda nobena reč tako lahko ne pozabi, kot dobrota.

Kako grda da je nehvaležnost, o tem ste se že lahko prepričali. Le o tem se mi zdi potrebno pristaviti še nekaj besedi, kako naj se obnašamo do onih, ki so nam nehvaležni za prejete dobrote in usluge.

Trojna izkušnja se lahko loti blagega človeka, ki je delil dobrote, pa žanje zanje le nehvaležnost: *a)* da bi se jezil radi tega; *b)* da bi nehvaležniku ne izkazal nobene dobrote več, in *c)* da bi opustil sploh vso dobrodelnost ter bi radi nekaterih nehvaležnikov bil trd do vseh ljudi.

a) Tega seveda ne zahteva naša vera, da bi ne bili užaljeni, kadar se nam dobrodelnost povrača z nehvaležnostjo. Saj se je celo Zveličar, ki je imel najkrotkejše srce, čutil žaljenega, ko se mu je izmed deset ozdravljenih gobavcev prišel le eden zahvalit. Pa jezil se ni radi tega, marveč mirno se je pritožil o nehvaležnikih in dalje prijazno govoril z onim, ki se mu je prišel zahvalit.

Bodi torej tudi nam pravilo: Nikar se ne jezimo radi nehvaležnikov; pa tudi kesati se nam ni treba, če smo storili kaj dobrega človeku, ki nam je potlej nehvaležen. Pri svojih dobrih delih moramo že itak vselej imeti ta dobri namen, da jih opravljamo iz ljubezni do Boga. Če nam torej obdarovan človek ne

povrne s hvaležnostjo, povrnil nam bode Bog z večnim plačilom. Saj nas je učil Jezus, da dajajmo miloščino tako, da ne bo vedela levica, kaj je dala desnica, t. j., da niti sami ne mislimo več na to, kaj smo bližnjiku storili dobrega. In nebeški Oče, ki vidi na skrivnem, bo povrnil.

b) Kako se nam je vesti do nehvaležnika? Ako vidimo, da zlorabi naše dobrote, kakor še n. pr. včasih godi pri beračih, dijakih, popotnikih itd., kateri miloščino obračajo v to, da žalijo Boga, mu bomo seveda odtegnili podporo, ker bi sicer podpirali hudobijo. Ob deljenju miloščine je treba previdnosti in modrosti. Ako je pa kdo le tako neveden in nespreten, da se ne zaveda dolžnosti in se ne pride zahvalit, sicer pa prav obrača podporo, nas pač nič ne ovira, da bi ne nadaljevali dobroteljnosti. V takih okoliščinah bomo še lažje prepričani, da delamo dobro res zavoljo Boga. Tako vedenje nam priporoča celo Kristus sam, rekoč: Kadar napraviš kosilo ali večerjo, ne vabi svojih prijateljev . . . ali bogatih sosedov, da morda tudi oni ne povabijo in se ti povrne. Ampak kadar napraviš gostovanje, povabi uboge, hrome, kruljeve in slepe in blagor ti bo, ker ti ne morejo povrniti; zakaj povrnjeno ti bo ob vstajenju pravičnih!

c) Posebno bi bilo napačno, ko bi kdo hotel zaradi nekaterih nehvaležnikov opustiti kar sploh vsako dobro delo, češ, kaj bi se ubijal z ljudmi, saj so sami nehvaležniki. Nehvaležnost je plačilo sveta. Krivično bi bilo radi nekaterih nehvaležnih ljudi vse slabo soditi. In pa, če so drugi slabi, ali moraš biti tudi ti malovreden? In to bi bil gotovo, ko bi nikomur ne storil nič dobrega, ko bi opuščal telesna in dušna dela usmiljenja. Jezus Kristus je dobro poznal nehvaležnost ljudi, ki so živeli v njegovem času, in vseh drugih, ki bodo pozneje živeli; videl je vsa nehvaležna srca vseh dežel in vseh časov do sodnjega dne, in vendar ni nehal, ne neha in ne bo nehal z dobrotami in milostmi obsipati ubogega človeštva.

Temeljni nauk o hvaležnosti je torej: Sam bodi hvaležen vsakemu za vsako dobroto, od drugih pa ne pričakuj hvaležnosti. Ako so

ti hvaležni, prav; ako ne, smeš tem gotovejše pričakovati plačila od Boga, ki je obljubil, da ne bo pustil niti kozarca mrzle vode brez plačila, ako ga podamo bližnjiku v njegovem imenu.

V božični noči.

Božična noč!

Nekaj čudovitega, nekaj neizrekljivo milega leži v tej sveti, božični noči! Vsakega človeka obide sveto čuvstvo, ko stopi v tem času pod milo nebo, pod ono nebo, pod katerim se je pred sto in sto leti rodil naš mili Zveličar, naš Rešnik.

Prijetno je človeku ta večer pri srcu. Prijetno mu je, če sedi v gorki sobici pri ljubih svojcih; milo, če se spomi nanje; toplo, če se spomni ljubezni božjega Odrešenika, ki se je za nas rodil v tej mili noči.

V tej noči se ti zdi, da svetijo zvezde vse milejše, da navdaja vse stvarstvo neka višja moč.

Zato je pa tudi človeku težje pri srcu, če hodi osamljen po svetu v tej sveti noči, ko gre vsakdo rad pod domačo streho, da se raduje tam z domačini pred jaslicami, ki jih dela nežna deca.

V tej noči biti osamljen od vseh ljudi — je bridko. —

Sveta noč je ležala nad mestom. Svečano so brneli zvonovi skozi megleno noč in odmevali otožno po samotnih cestah širnega mesta. Njih glasovi so segali do src bogatinov in siromakov, do src srečnih in nesrečnih . . .

V tem času je stopil ubogi Francek na ulico. V veliki, predmestni hiši sta stanovala z materjo, ki je bila branjevka. On je pa hodil tretje leto v mestno šolo.